

beide som Haandværkere eller Fabrikanter, men som paa den Tid, der er meest at gjøre for Landmanden, i Sædetiden, i Høsttiden, og da de kunne tjene mere ved Markarbejde end ved Haandarbejde, lade sig leie til Markarbejde, og dette ere de veltjente med, og Landvæsenet er ogsaa veltjent dermed; thi et fornøstigt Landvæsen kan ikke bestaae, dersom en Mand hele Aaret igjennem skal underholde alle de Folk, som han kan bruge nogle Uger eller enkelte Maaneder af Aaret. Dertil siger man maaskee: Ja saa kunne de leie Huusmand; men hvøraf skulle disse Huusmand saa leve den øvrige Deel af Aaret? Ere de jordløse, saa ere de næringsløse, og have de lidt Jord, saa skulle de netop dyrke den paa samme Tid, som de større Landbrugere behøve deres Tjeneste, og derfor anseer jeg det ogsaa, som sagt, for meget ønskeligt, at der kunde komme til at boe en stor Mængde Haandværkere og næringsdrivende Borgere paa Landet.

Formanden: Ja, da jeg troer, at Forhandlingerne ikke blot ere komne ind paa Gjenstande, der nærmest henhøre under 1ste og 2den Behandling af det foreliggende Forslag, men endog paa de Spørgsmaal, som en eventuel nedsat Commission vilde have at behandle, og Sagen altsaa er kommen to Stadier videre end det, hvorpaa vi nu befinde os, og da desuden ikke en Gæst af dem, der hidtil have ytret sig, har talt imod Forslagets Fremme, saa finder jeg mig opfordret til, hvad jeg anseer for min Pligt, ikke for en Behagelighed, nemlig at gjøre Brug af Forretningsordenens § 31 og foreslaae Forhandlingernes Afslutning.

Det vedtoges derpaa eenstemmig med 78 Stemmer, at Afslutning skulde finde Sted.

Det fattes derpaa under Afstemning, om Forslaget maatte nyde Fremme, hvilket vedtoges eenstemmig med 74 Stemmer.

Formanden: Jeg skal da tillade mig at bemærke, at med Hensyn til Behandlingen af denne Sag troer jeg, at det vil være baade i sig selv stemmende med Forretningsordenen og ogsaa stemmende med, hvad der har været Vedtægt i lignende Sager, at den overgives til en dobbelt Behandling her i Thinget. Mindre end to Behandlinger kan der ikke finde Sted,

naar derom skal tages Beslutning i Henhold til § 26 i Forretningsordenen.

Man gik derpaa til det næste Nummer paa Dagsordenen, Forespørgsel af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (N. Hage) til Ministeriet, angaaende Frigivelsen af Rentefoden.

N. Hage: Det høitærede Medlem for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) mindede os Igaar om, at det ikke var nogen let Sag at skrive et Lovforslag. Jeg troer dog virkelig, at jeg vilde have dristet mig til det i det Spørgsmaal, som nu ligger for, dersom det ikke havde forekommet mig saa sandsynligt, at vi fra Regjeringen turde vente et Lovforslag i en Sag — som det idetmindste forekommer mig — af saa overveiende Vigtighed. Jeg blev ligeledes Igaar af det høitærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds (S. C. Larsen) mindet om, at denne Gjenstand tidligere engang her i Landet havde været behandlet; jeg saae derfor efter og fandt i Roeskilde Stændertidende for 1838, at et Lovforslag i den Retning har været indbragt, men ikke videre fremmet, uagtet den nærværende Indenrigsminister tilligemed et andet Medlem afgav en Betænkning til Gunst for at fremme det. Den kongelige Commissarius modsatte sig det af forskellige Grunde, og deriblandt var den, at han troede, at den offentlige Mening vilde være meget imod at afskaffe den saakaldte Aagerlov. Han antog tillige, at Capitalisterne ikke nogensinde forsøgte paa at eludere Loven. Dog forekommer det mig, at Hovedindvendingen var den, at det skulde skade de store Eiendomsbestdere, dersom Rentefoden blev frit, fordi nogle af dem derved muligens kunde blive udsatte for at komme til at give mere end 4 pCt. af de Capitaler, der indstode i deres Eiendomme.

Det er en gammel Lov, den, hvormed her tales, og den er det ærede Thing velbekendt. Jeg vil nødig have, at den skal festligeholdes sin hundrede Aars Fødselsdag, som vil skee i 1854, og jeg haaber derfor, at vi ville søge den afskaffet meget snart. Den kongelige Commissarius sagde ved hiin Leilighed i Roeskilde Stænder, at Loven vist i sin Tid var udkom-